

ระเบียบการใช้ห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา Microbiology

1. ลงทะเบียนขอใช้ห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยาผ่าน submit online ของสำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม เมื่อได้รับอนุมัติ ให้มารายงานตัวต่อหัวหน้าหน่วยวิจัยจุลชีววิทยา เพื่อฟังคำแนะนำระเบียบการใช้ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือต่างๆ และบุคคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. ห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มเข้าในห้องปฏิบัติการโดยเด็ดขาด โดยอาหารและเครื่องดื่มที่ติดตัวมาให้นำไปวางในพื้นที่ที่จัดไว้เท่านั้น
3. ไม่สูบบุหรี่ในห้องปฏิบัติการ
4. ไม่พาเด็ก สัตว์เลี้ยงเข้ามาในห้องปฏิบัติการ
5. ศึกษาระเบียบปฏิบัติและ Work Instruction ของเครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติงานให้เข้าใจ รวมถึงไม่นำเครื่องมือไปใช้ผิดประเภท
6. กรณีที่เป็นเครื่องมือขนาดใหญ่และมีขั้นตอนการใช้งานซับซ้อน ให้ติดต่อผู้ดูแลเพื่อนัดหมายสอนวิธีการใช้เครื่องมือดังกล่าวก่อนเริ่มใช้ครั้งแรกเสมอ ส่วนเครื่องมืออื่นๆให้อ่านเอกสารที่ติดไว้บริเวณเครื่อง หรือขอคำแนะนำการใช้งานจากผู้ดูแลเครื่องมือตามรายชื่อที่ติดไว้ข้างเครื่องนั้นๆ
7. ศึกษาความเป็นอันตรายของสารเคมีที่ต้องการใช้ก่อนลงมือปฏิบัติจาก SDS ที่รวบรวมไว้ในห้องปฏิบัติการ กรณีที่เป็นสารที่สั่งเข้ามาใหม่ ให้ขอ SDS จากผู้จัดจำหน่าย และลงทะเบียนขอสารเคมีใหม่ตามวิธีที่ระบุในเอกสารที่จัดไว้ในห้องปฏิบัติการ และจัดเก็บในสถานที่ที่เหมาะสมกับความเป็นอันตรายของสารเคมีนั้นๆ
8. ในกรณีที่มีการใช้ในโตรเจนเหลว ให้ศึกษาวิธีการปฏิบัติตัวก่อนเริ่มใช้ครั้งแรก
9. เปลี่ยนรองเท้า ใส่เสื้อกาวน์ และสวมถุงมือที่เหมาะสมกับความเป็นอันตรายของปฏิบัติการขณะทำการวิเคราะห์
10. รวบรวมให้เรียบร้อยขณะทำปฏิบัติการ และสวมหมวกคลุมผมถ้าปฏิบัติงานในห้องเพาะเชื้อ
11. มีป้ายแจ้งกิจกรรมที่กำลังทำปฏิบัติการที่เครื่องมือ พร้อมชื่อ และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ทำปฏิบัติการ
12. ไม่สวมเสื้อคลุมปฏิบัติการและถุงมือไปยังพื้นที่ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ
13. ไม่ทำงานตามลำพังในห้องปฏิบัติการ
14. ไม่ทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ
15. ไม่วางของรกรุงรังและสิ่งของที่ไม่น่าเป็นภายในห้องปฏิบัติการ

16. เมื่อต้องการสั่งซื้อหรือนำเชื้อจุลินทรีย์เพิ่มเข้ามาในห้องปฏิบัติการ ต้องแจ้งขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วย เพื่อประเมินความเหมาะสมและระดับความเป็นอันตรายของเชื้อ พร้อมทั้งส่งไฟล์บรรยายละเอียดของสายพันธุ์ เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลส่วนกลางของห้องปฏิบัติการ และเป็นไปตามกฎหมายควบคุมการใช้เชื้อจุลินทรีย์
17. ก่อนลงมือปฏิบัติงานต้องทำความสะอาดบริเวณที่ใช้ในการทำงาน จัดเตรียมภาชนะ/ถุงสำหรับทิ้งวัสดุปนเปื้อนสารคัดหลั่งของผู้ป่วยให้พร้อมใช้
18. ของเสียที่เกิดขึ้นจากปฏิบัติการ ให้กำจัดตามแผนภูมิการจัดการของเสียห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยาและเอกสารข้อกำหนดการจัดเก็บของเสียสารเคมี
19. การเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อ และปฏิบัติงานโดยใช้เชื้อความเป็นอันตรายระดับ 1 ให้ใช้ Biosafety cabinet class II ที่ตั้งอยู่ข้างประตูห้องปฏิบัติการ ส่วนการเพาะเชื้อและการทำงานเกี่ยวกับเชื้ออันตรายที่ทำให้เกิดโรคติดต่อที่มีความเป็นอันตรายในระดับ 2 ต้องทำใน Biosafety cabinet class II ในห้องแยกสำหรับเพาะเชื้อโดยเฉพาะเท่านั้น
20. เมื่อเสร็จงาน ปิดปากถุงใส่วัสดุปนเปื้อนประเภท Disposable และรวบรวมเชื้อที่เหลือจากการทำงาน วิเคราะห์ อาหารเลี้ยงเชื้อที่ใช้แล้ว พร้อมทั้งภาชนะที่ปนเปื้อน นำไป autoclave ในเครื่อง autoclave ที่จัดเตรียมไว้เพื่อทำลายเชื้อเท่านั้น ภายหลังการทำลายเชื้อ เทอาหารเลี้ยงเชื้อและวัสดุประเภท Disposable ใส่ในถุงแดง เพื่อส่งทำลายต่อไป ส่วนภาชนะแก้วที่ autoclave แล้ว ให้ส่งล้างตามขั้นตอนการส่งล้างเครื่องแก้ว ที่ติดอยู่บริเวณหน้าห้องล้าง (washing)
21. เก็บเครื่องใช้ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย และทำความสะอาดบริเวณที่ทำการวิเคราะห์ให้สะอาด พร้อมให้ผู้อื่นเข้าใช้พื้นที่ต่อได้โดยสะดวกปลอดภัย
22. ถอดถุงมือทิ้งในขยะปนเปื้อน (ถุงแดง) ล้างมือให้สะอาดก่อนออกจากห้อง
23. เครื่องแก้วอื่นๆ ที่ใช้แล้ว หลังจากกำจัดของเสีย ให้ส่งล้างที่ห้องล้างเครื่องแก้ว โดยปฏิบัติตามระเบียบการส่งล้างเครื่องแก้ว
24. ผู้ใช้ห้องคนสุดท้ายหรือมั่นใจว่าจะไม่มีผู้ใช้ห้องหลังจากท่าน ให้ปิดไฟ ปิดเครื่องปรับอากาศ และ Access Control และดูแลความเรียบร้อย (ก๊อกรน้ำ, hood, เครื่องมือต่างๆ) ก่อนออกจากห้อง
25. ผู้มีเหตุจำเป็นต้องไปทำธุระที่อื่นชั่วคราว และยังคงกลับมาใช้ห้องอีก กรุณาปิดป้ายแจ้งไว้ที่อุปกรณ์ หรือ หน้าห้องปฏิบัติการพร้อมเบอร์ติดต่อ

26. ในกรณีที่ต้องใช้ห้องปฏิบัติการนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ให้แจ้งผู้ดูแลและหัวหน้างานก่อน เข้ามาใช้ทุกครั้ง

27. กรณีที่เกิดอุบัติเหตุต่างๆ (ศึกษาจากแฟ้มรายงานอุบัติเหตุ) ให้แจ้งหัวหน้าหน่วยที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์ หากควบคุมไม่ได้ให้ติดต่อหมายเลขฉุกเฉินที่ติดข้างโทรศัพท์ และบันทึกอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ในระบบ IOR

27.1 กรณีบาดเจ็บระหว่างปฏิบัติการ หากบาดเจ็บเล็กน้อยให้บันทึกลงในสมุดบันทึกอาการบาดเจ็บ ที่กล่องปฐมพยาบาล ไม่ต้องลง IOR

27.2 กรณีสารเคมีหรือเชื้อหกหล่น ให้ใช้ Spill kit ที่แขวนไว้ข้างประตูนอกห้องปฏิบัติการ และ ปฏิบัติตามเอกสารคู่มือการใช้งานที่อยู่ภายในกล่อง Spill kit

28. การเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา มีข้อกำหนดดังนี้

28.1 ต้องมีบันทึกข้อความขอเขาเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการจากหน่วยงานในสังกัดของผู้เยี่ยมชม

28.2 หน่วยฯ กำหนดผู้รับผิดชอบนำเข้าไปในห้องปฏิบัติการ

28.3 มีการอธิบาย แจ้งเตือน หรืออบรมเบื้องต้น ก่อนเข้ามาในห้องปฏิบัติการ

28.4 ผู้เยี่ยมชมสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่เหมาะสมก่อนเข้ามาในห้องปฏิบัติการ

ระเบียบข้อบังคับเฉพาะ

1. เชื้ออันตรายต้องทำการเพาะในห้องเพาะเชื้อเท่านั้น และต้องปฏิบัติตามระเบียบการใช้ตู้ปลอดเชื้อ อย่างเคร่งครัด

2. ห้องปฏิบัติการไม่อนุญาตให้นำเชื้อที่มีระดับความเป็นอันตรายเกินระดับ 2 เข้ามาใช้พื้นที่โดยเด็ดขาด